

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/136539> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Ouden, J.A.J. den

Title: Zachtjes schudden aan de boom: Een onderzoek naar rationales en kernpraktijken van eerstegraads docenten Godsdienst/Levensbeschouwing gericht op de levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling van hun leerlingen

Issue date: 2020-09-09

Literatuurlijst

- Afdal, G. (2010). *Researching religious education as social practice*. Münster: Waxmann.
- Akkerman, S. F., & Meijer, P. C. (2011). A dialogical approach to conceptualizing teacher identity. *Teacher and Teaching Education*, 27(2), 308-319.
- Alberts, W. (2007). *Religion and reason: Vol. 47. Integrative religious education in Europe: A study-of-religions approach*. Berlijn: Walter de Gruyter.
- Alberts, W. (2008). Didactics of the study of religions. *Numen*, 55(2-3), 300-334.
- Alberts, W. (2010). The academic study of religions and integrative religious education in Europe. *British Journal of Religious Education*, 32(3), 275-290.
- Alberts, W. (2019a). After world religions: Reconstructing religious studies. *Numen*, 66(1), 89-91.
- Alberts, W. (2019b). Religious education as small 'i' indoctrination: How European countries struggle with secular approach to religion in schools. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 9(4), 53-72.
- Alii, E. T. (2009). *Godsdienstpedagogiek. Dimensies en spanningsvelden*. Zoetermeer: Meinema.
- Alma, H. A. (1998). *Identiteit door verbondenheid. Een godsdienstpsychologisch onderzoek naar identificatie en christelijk geloof*. Kampen: Kok.
- Baarda, D. B., De Goede, M., & Teunissen, J. (2001). *Basisboek kwalitatief onderzoek*. Groningen: Stenfert Kroese.
- Bakker, C. (2001). School as a place of diversity, In: H.-G. Heimbrock, C.Th. Scheilke, & P. Schreiner (Eds.), *Towards religious competence: Diversity as a challenge for education in Europe* (pp. 203-221). Münster: Lit.
- Bakker, C. (2004). *Demasqué van het christelijk onderwijs?* Utrecht: Faculteit Godgeleerdheid.
- Bakker, C. (2013). *Het goede leren: Leraarschap als normatieve professie*. (Inaugurale rede). Utrecht: Universiteit Utrecht/Hogeschool Utrecht.
- Bakker, C., & Heimbrock, H.-G. (Eds.). (2007). *Researching RE teachers: RE teachers as researchers*. Münster: Waxmann.
- Bakker, C., & Montesano Montessori, N. (Eds.). (2016). *Complexity in education: From horror to passion*. Rotterdam: Sense.

- Bakker, C., & Wassink, H. (2015). *Leraren en het goede leren: Normatieve professionalisering in het onderwijs*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.
- Banning, B. (2015). *Leraren, wat boeit jullie? Theoretisch en empirisch onderzoek naar roeping binnen het professioneel zelfverstaan*. Antwerpen: Garant.
- Beijaard, D., Van Driel, J., Veldman, I., Verloop, N., & Vermunt, J. (2014). Onderzoek naar docentcognities. In: J. van Tartwijk, M. Brekelmans, P. den Brok, & T. Mainhard (Eds.), *Theorie en praktijk van leren en de leraar: Liber amicorum Theo Wubbels* (pp. 81-98). Amsterdam: SWP.
- Berghuijs, J. T. (2016). Nieuwe spiritualiteit en sociale betrokkenheid. *Psyche en Geloof*, 27(1), 11-29.
- Berghuijs, J. T. (2017). Multiple religious belonging in the Netherlands: an empirical approach to hybrid religiosity. *Open Theology*, 3(1), 19-37.
- Bernts, A. P., & Berghuijs, J. T. (2016). *God in Nederland. 1966-2015*. Utrecht: Ten Have.
- Bertram-Troost, G. (2006). *Geloven in bijzonder onderwijs: Levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling van adolescenten in het voortgezet onderwijs*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Bertram-Troost, G. (2017). Refoscholen op de balk: Balanceren tussen eigenheid en openheid. In: J. Exalto (Ed.), *De multiculturele refoschool. Het reformatorisch onderwijs en de uitdaging van het pluralisme* (pp. 23-56). Apeldoorn: Labarum Academic.
- Bertram-Troost, G., Kom, C., Ter Avest, I., & Miedema, S. (2012). *Typen van protestants-christelijk basisonderwijs in een seculiere tijd. Schoolleiders aan het woord over de eigenheid van hun school*. Woerden: Besturenraad.
- Bertram-Troost, G., Versteegt, I., Van der Kooij, J., Van Nes, I., & Miedema, S. (2015). *Om eigenheid en openheid. Inspiratie, motivatie en levensbeschouwing van docenten in het christelijk voortgezet onderwijs*. Woerden: Verus.
- Bertram-Troost, G., & Visser, T. (2017). *Godsdienst/Levensbeschouwing, wat is dat voor vak? Docenten godsdienst/levensbeschouwing over zichzelf en hun vak, nu en in de toekomst*. Woerden: Verus.
- Bertram-Troost, G., & Visser, T. (2019a). Volop aandacht voor persoonsvorming. *Narhex*, 19(1), 6-14.
- Bertram-Troost, G., & Visser, T. (2019b). *Dutch RE teachers' voices in the ongoing debate on RE in secondary education; on aims and content of RE in The Netherlands*. Gedownload van <http://orcid.org/0000-0002-7364-542X>
- Biesta, G. (2012). *Goed onderwijs en de cultuur van het meten. Ethiek, politiek en democratie*. Den Haag: Boom Lemma.
- Biesta, G. (2015). *The beautiful risk of education*. Boulder, CO: Paradigm.
- Biesta, G. (2018). Tijd voor pedagogiek. *Pedagogiek*, 38(3), 327-348.

- Blaauwendraad, G. (2016). Virtuositic citizenship. In: C. Bakker & N. Montesano Montessori (Eds.), *Complexity in education: From horror to passion* (pp. 75-96). Rotterdam: Sense.
- Blaauwendraad, G. (2018). *“Toch liever geen idioot?!” Beelden van de goede burger en de ideale samenleving in het burgerschapsonderwijs in het licht van de theorie van Normatieve Professionalisering*. (Proefschrift). Delft: Eburon.
- Bors, G., Stevens, L., Andersson, A., Letschert, B., Van der Raadt, R., & Verbeeck, K. (Eds.). (2014). *Pedagogische tact: Op het goede moment het juiste doen, ook in de ogen van de leerling*. Antwerpen: Maklu.
- Bron, J. (2006). *Een basis voor burgerschap: Een inhoudelijke verkenning voor het funderend onderwijs*. Enschede: Stichting Leerplanontwikkeling.
- Brümmer, V. (1995). *Wijsgerige begripsanalyse*. Kampen: Kok.
- Bureau 2032. (2016). *Eindadvies Platform Onderwijs2032*. Den Haag: Platform Onderwijs2032.
- Burke, P. J., & Stets, J. E. (2009). *Identity Theory*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- CBS. (2016). *Helpt Nederlanders is kerkelijk*. Gedownload van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/51/helpt-nederlanders-is-kerkelijk-of-religieus>
- Clayton, M. J. (1997). Delphi: A technique to harness expert opinion for critical decision-making tasks in education. *Educational Psychology*, 17(4), 373-386.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2000). *Research methods in education* (5e ed.). London: Routledge Falmer.
- Creswell, J. (2013). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (3e ed.). Los Angeles: Sage.
- Creswell, J. W., Hanson, W. E., Plano Clark, V. L., & Morales, A. (2007). Qualitative research designs: Selection and implementation. *The Counseling Psychologist*, 35(2), 236-264.
- Crombrugge, H. van (2011). Vorming tussen gisteren en morgen. In: Onderwijsraad (Ed.), *Essays over vorming in het onderwijs* (pp. 17-23). Den Haag: Onderwijsraad.
- Dalkey, N., & Helmer, O. (1963). An experimental application of the Delphi method to the use of experts. *Management Science*, 9(3), 458-467.
- Dauidsen, M. A. (2019). Objectief, kritisch en pluralistisch? Wat Nederland kan leren van het Noorse onderwijs over levensbeschouwing en religie. *Narhex*, 19(2), 11-19.
- Dauidsen, M. A. (2018). Het begrip religie: Over het religiewetenschappelijke definitiedebat en zijn implicaties voor het voortgezet onderwijs. *Narhex*, 18(7), 58-64.

- Davidsen, M. A., Den Ouden, J., Visser, T., & Lammers, M. (2017). Religie en levensbeschouwing: Rationale voor een kerncurriculum VO. *Narthex*, 17(1), 17-26.
- De Beer, T., & Van der Tuin, L. (2009). The Netherlands: Who is afraid of RE? The Dutch? In: H.-G. Ziebertz & U. Riegel (Eds.), *How teachers in Europe teach religion: An international empirical study in 16 countries* (pp. 137-153). Münster: Lit.
- De Boer, F., & Smaling, A. (2011). *Benaderingen in kwalitatief onderzoek: Een inleiding*. Den Haag: Boom Lemma.
- De Hart, J. (2014). *Geloven binnen en buiten verband: Godsdienstige ontwikkelingen in Nederland*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- De Muynck, A. (2016). *Apeldoornse Studies: Vol. 68. Tijd voor verlangen. Persoonsvorming als toetssteen van bevindelijke pedagogiek*. Apeldoorn: Theologische Universiteit Apeldoorn.
- De Muynck, A., Vermeulen, H., & Kunz, A. (2018). *The essence of Christian education: A concise school pedagogy*. Gouda: Driestar Educatief/ACSI.
- De Muynck, B., & Vos, P. (Eds.). (2006). *Leren voor het leven: Vorming en bezieling in het onderwijs*. Amsterdam: Buyten & Schipperheijn Motief.
- De Ronde, M. (2015). *Speelruimte voor ervaring en reflectie: Een praktijkgericht onderzoek naar het gebruik van spel in begeleidingssituaties*. Delft: Eburon.
- De Ruyter, D., & Miedema, S. (Eds.). (2011). *Moral education and development: A lifetime commitment*. Rotterdam: Sense.
- Deci, E., & Ryan, R. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
- Den Ouden, J. (2011). Jezelf en elkaar bevragen. In gesprek met vier jonge docenten GL over hun pedagogische rol. *Narthex*, 11(1), 59-63.
- Den Ouden, J. (2012). “Echt begrijpen waar het om gaat”: Het vakdidactisch model van Erricker. *Narthex*, 12(2), 23-28.
- Den Ouden, J. (2013). Levensbeschouwing lijkt wel Chinees. *Narthex*, 13(4), 5-11.
- Den Ouden, J. (2014). Wat, waarom en hoe? Een voorlopige visie op het vak GL. *Narthex*, 14(3), 50-56.
- Den Ouden, J. (2017). Levensbeschouwelijk balanceren: Hoe docenten kunnen bijdragen aan levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling. *Narthex*, 17(2), 11-17.
- Den Ouden, J., & Janssen, F. (2016). How religious education teachers use classroom relationships to advance the worldview identity of their students. In: C. Bakker & N. Montesano Montessori (Eds.), *Complexity in education: From horror to passion* (pp. 169-188). Rotterdam: Sense.

- Dohmen, J. (2016). De noodzaak van Bildung in het onderwijs: Bildung en levenskunst. *Narhex*, 16(1): 27-34.
- Doyle, W. (2013). Ecological approaches to classroom management. In: C. Evertson & C. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (pp. 107-136). Leiden: Taylor & Francis.
- Droogers, A. (2010). *Zingeving als spel: Over religie, macht en speelse spiritualiteit*. Almere: Parthenon.
- DuFour, R., DuFour, R., Eaker, R., & Many, Th. (2006). *Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work*. Bloomington, IN: Solution Tree.
- Elshof, A. J. M. (2017). Mystagogy, religious education and lived catholic faith. *Journal of Religious Education*, 64(3), 143-155.
- Erricker, C. (2010). *Religious education: A conceptual and interdisciplinary approach for secondary level*. London: Routledge.
- Evelein, F., & Korthagen, F. (2011). *Werken vanuit je kern: Professionele ontwikkeling vanuit kwaliteiten, flow en inspiratie*. Amsterdam: Nelissen.
- Exalto, J. (Ed.). (2017). *De multiculturele refoschool: Het reformatorisch onderwijs en de uitdaging van het pluralisme*. Apeldoorn: Labarum Academic.
- Faircloth, B. S. (2009). Making the most of adolescence: Harnessing the search for identity to understand classroom belonging. *Journal of Adolescent Research*, 24(3), 321-348.
- Fenstermacher, G. D. (1994). The knower and known: The nature of knowledge in research on teaching. *Review of Research on Teaching*, 20(1), 3-56.
- Fogo, B. (2014). Core practices for teaching history: The results of a Delphi panel survey. *Theory & Research in Social Education*, 42(2), 151-196.
- Frank, K. (2015). Vermittlung und Rezeption von religiösem und säkularem Wissen im schulischen Religionsunterricht. *Zeitschrift für Religionskunde/Revue de didactique des sciences des religions*, 1, 43-61.
- Franken, L., & Loobuyck, P. (Eds.). (2011). *Religious education in a plural, secularised society: A paradigm shift*. Munster: Waxmann.
- Franken, L., & Loobuyck, P. (2013). The future of religious education on the Flemish school curriculum: A plea for integrative religious education for all. *Religious Education*, 108(5), 482-498.
- Franken, L., & Vermeer, P. (2019). Deconfessionalising RE in pillarized education systems: A case study of Belgium and The Netherlands. *British Journal of Religious Education*, 41(3), 272-285.
- Friesen, N., & Lowe, S. (2012). The questionable promise of social media for education: Connective learning and the commercial imperative. *Journal of Computer Assisted Learning*, 28(3), 183-194.

- Gadamer, H.-G. (1972). *Wahrheit und Methode*. (3e ed.). Tübingen: Mohr.
- Gates, B., & Jackson, R. (2014). Religion and education in England. In: M. Rothgangel, R. Jackson, & M. Jäggle (Eds.), *Religious and education at schools in Europe. Part 2: Western Europe* (pp. 65-98). Göttingen: Vienna University Press.
- Geurts, T. (2004). De klas als spirituele werkplaats. Over de leerbaarheid van spiritualiteit. *Narhex*, 4(6), 23-31.
- Geurts, T. (2012). De dans van de vakdidactiek. *Narhex*, 12(2), 13-19.
- Geurts, Th. (2016). Bildung voor leraren. *Narhex*, 16(1), 11-17.
- Geurts, Th., Ter Avest, I., & Bakker, C. (2014). Religious education in The Netherlands. In: M. Rothgangel, R. Jackson, & M. Jäggle (Eds.), *Religious education at schools in Europe. Part 2: Western Europe* (pp. 171-204). Göttingen: Vienna University Press.
- Gholami, K., & Husu, J. (2010). How do teachers reason about their practice? Representing the epistemic nature of teachers' practical knowledge. *Teaching and Teacher Education*, 26(8), 1520-1529.
- Grimmitt, M. (1987). *Religious education and human development*. Great Wakering, UK: McCrimmons.
- Grimmitt, M. (Ed.). (2000). *Pedagogies of religious education: Case studies in the research and development of good pedagogic practice in RE*. Great Wakering, UK: McCrimmons.
- Grossman, P. (2018). *Teaching core practices in teacher education*. Cambridge, MA: Harvard Education.
- Grossman, P., Compton, C., Igra, D., Ronfeldt, M., Shahan, E., & Williamson, P. (2009). Teaching practice: A cross-professional perspective. *Teachers College Record*, 111(9), 2065-2100.
- Grossman, P., Hammerness, K., & McDonald, M. (2009). Redefining teaching, re-imagining teacher education. *Teachers and Teaching*, 15(2), 273-289.
- Grossman, P. L. (1990). *The making of a teacher: Teacher knowledge and teacher education*. New York: Columbia University Teachers College Press.
- Gude, R. (2015). *Het Agoramodel: De wereld is eenvoudiger als je denkt*. Amersfoort: De Vrije Uitgevers.
- Habermas, T., & Bluck, S. (2000). Getting a life: The emergence of the life story in adolescence. *Psychological Bulletin*, 126(5), 748-769.
- Harrell-Levy, M., & Kerpelman, J. L. (2010). Identity process and transformative pedagogy: Teachers as agents of identity formation. *An International Journal of Theory and Research*, 10(2), 76-91.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81-112.

- Heimbrock, H.-G. (Ed.). (2017). *Taking position: Empirical studies and theoretical reflections on religious education and worldview*. Münster: Waxmann.
- Heimbrock, H.-G., Scheilke, C., & Schreiner, P. (Eds.). (2001). *Towards religious competence: Diversity as a challenge for education in Europe*. Münster: Lit.
- Hermans, C. A. M. (2001). *Participierend leren: Grondslagen van religieuze vorming in een globaliserende samenleving*. Budel: Damon.
- Hermans, H., & Hermans-Konopka, A. (2010). *Dialogical self theory: Positioning and counter positioning in a globalizing society*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Hermans, H. J. M. (2006). *Dialog en misverstand: Leven met de toenemende bevolking van onze innerlijke ruimte*. Soest: Nelissen.
- Hilger, G., Leimgruber, S., & Ziebertz, H.-G. (2001). *Religionsdidaktik: Ein Leitfaden für Studium, Ausbildung und Beruf*. München: Kösel.
- Holt, J. (2015). *Religious education in the secondary school: An introduction in teaching, learning and the world religions*. New York: Routledge.
- Hsu, C. C., & Sandford, B. A. (2007). The Delphi technique: Making sense of consensus. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 12(10), 1-8.
- Huijnk, W., & Andriessen, I. (2016). *Integratie in zicht?* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Iprgrave, J., Jackson, R., & O'Grady, K. (Eds.). (2009). *Religious education research through a community of practice: Action research and the interpretative approach*. Münster: Waxmann.
- Jackson, R. (1997). *Religious education: An interpretive approach*. London: Hodder & Stoughton.
- Jackson, R. (2004a). Intercultural education and recent European pedagogies of religious education. *Intercultural Education*, 15(1), 3-14.
- Jackson, R. (2004b). *Rethinking religious education and plurality: Issues in diversity and pedagogy*. London: Routledge.
- Jackson, R. (2009). Der Beitrag religiöser Bildung im Schulunterricht zur Demokratieverziehung in Europa und darüber hinaus. Ergebnisse des REDCo-Projektes In: D.-P. Jozsa, T. Knauth, & W. Weisse (Eds.), *Religionsunterricht, Dialog und Konflikt: Analysen im Kontext Europas* (pp. 429-434). Münster: Waxmann.
- Jackson, R. (2014a). *Signposts: Policy and practice for teaching about religions and non-religious world views in intercultural education*. Strasbourg, France: Council of Europe.
- Jackson, R. (2014b). Introduction: Diversity and challenge regarding "Religious Education" in Western Europe. In: M. Rothgangel, Th. Schlag, & F. Schweitzer (Eds.), *Basics of religious education* (pp. 15-18). Göttingen: V&R Unipress.

- Jackson, R. (2016). A retrospective introduction to religious education: An interpretive approach. *Discourse and Communication for Sustainable Education*, 7(1), 149-160.
- Jackson, R., & Everington, J. (2017). Teaching inclusive religious education impartially: An English perspective. *British Journal of Religious Education*, 39(1), 7-24.
- Jackson, R., Miedema, S., Weisse, W., & Willaime, J.-P. (Eds.). (2007). *Religion and education in Europe: Development, contexts and debates*. Münster: Waxmann.
- Janssen, F., Grossman, P., & Westbroek, H. (2015). Facilitating decomposition and recomposition in practice-based teacher education: The power of modularity. *Teaching and Teacher Education*, (51), 137-146.
- Janssen, F., Hulshof, H., & Van Veen, K. (2016). *Uitdagend gedifferentieerd vakonderwijs: Praktisch gereedschap om je onderwijsrepertoire blijvend uit te breiden*. Leiden/Groningen: Universiteit Leiden/Universiteit Groningen.
- Janssen, F., Waarlo, A. J., Alblas, A. H., & Broertjes, J. (1994). Praktijktheorie en theorie over de ontwikkeling van betrokkenheid bij de natuur. *Pedagogische Studiën*, 71(7), 200-208.
- Jensen, T. (2008). RS based RE in public schools: A must for a secular state. *Numen*, 55(2/3), 123-150.
- Jensen, T. (2011). Why religion education as a matter of course ought to be part of the public school curriculum In: L. Franken & P. Loobuyck (Eds.), *Religious education in a plural, secularised society: A paradigm shift* (pp. 131-150). Münster: Waxmann.
- Jensen, T. (2017). Rs-based RE: Uphill, uphill, and uphill. In: S. Fürhrding (Ed.), *Method and theory in the study of religion: Working papers from Hannover* (pp. 199-231). Leiden: Brill.
- Jongsma-Tieleman, N. (2002). *Rituelen: Speelruimte van de hoop. Wat rituelen (ons) doen*. Kampen: Kok.
- Kalsky, M. (2012). Religious diversity as a challenge to theology: The research projects of the Dutch Dominican Study Centre for Theology and Society. In: M. Kalsky & P. Nissen (Eds.), *A glance in the mirror: Dutch and Polish religious cultures* (pp. 63-76). Münster: Lit.
- Kazemi, E., Franke, M., & Lampert, M. (2009). Developing pedagogies in teacher education to support novice teachers' ability to enact ambitious instruction. In: *Crossing divides: Proceedings of the 32nd annual conference of the Mathematics Education Research Group of Australasia, Vol. 1* (pp. 12-30). Adelaide, SA: MERGA.
- Kelchtermans, G. (2009). Who I am in how I teach is the message: Self-understanding, vulnerability and reflection. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 15(2), 257-272.

- Kennedy, M. M. (2005). *Inside teaching*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kleijwegt, M. (2016). *Twee werelden, twee werkelijkheden. Hoe ga je daar als docent mee om?* Den Haag: Ministerie OC&W.
- Kloser, M. (2014). Identifying a core set of science teaching practices: A Delphi expert panel approach. *Journal of Research in Science Teaching*, 51(9), 1185-1217.
- Knauth, T., & Körs, A. (2009). Religion in der Schule: Ein europäischer Vergleich. In: D-P. Jozsa, T. Knauth, & W. Weisse (Eds.), *Religionsunterricht, Dialog und Konflikt: Analysen im Kontext Europas* (pp. 180-189). Münster: Waxmann.
- Knauth, T., Jozsa, D.-P., Bertram-Troost, G., & Ipgrave, J. (Eds.). (2008). *Religious diversity and education in Europe series, Vol. 5. Encountering religious pluralism in school and society, a qualitative study of teenage perspectives in Europe*. Münster: Waxmann.
- Kneyber, R., & Evers, J. (Eds.). (2015). *Het alternatief: Weg met de afrekencultuur in het onderwijs*. Amsterdam: Boom.
- Korthagen, F. (2004). In search of the essence of a good teacher: Towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 20(1), 77-97.
- Korthagen, F. (2010). Going to the core: Deepening reflection by connecting the person to the profession. In: N. Lyons (Ed.), *Handbook of reflection and reflective inquiry: Mapping a way of knowing for professional reflective inquiry* (pp. 529-552). New York: Springer.
- Korthagen, F., & Lagerwerf, B. (2011). *Leren van binnenuit: Kwaliteit en inspiratie in het onderwijs*. Amsterdam: Boom.
- Korthagen, F. (2017). Inconvenient truths about teacher learning: Towards professional development 3.0. *Teachers and Teaching*, 23(4), 387-405.
- Korthagen, F., Attema-Noorderwier, S., & Zwart, R. C. (2014). Teacher-student contact: Exploring a basic but complicated concept. *Teaching and Teacher Education*, 40, 22-32.
- Kunneman, H. (2009) Moraliteit en agressie in relaties en opvoeding. In: W. Heuves & N. Nicolai (Eds.), *Narcisme: Psychoanalytische beschouwingen* (pp. 116-146). Amsterdam: Boom.
- Kunneman, H., & Brinkman, F. (2009). *Voorbij het dikke-ik*. Amsterdam: SWP.
- Leganger-Krogstad, H. (2013). An analysis of different approaches to religious education. In: G. Skeie, J. Everington, I. Ter Avest, & S. Miedema (Eds.), *Exploring context in religious education research: Empirical, methodological and theoretical perspectives* (pp. 171-192). Münster: Waxmann.
- Leimgruber, S. (2007). *Interreligiöses Lernen*. München: Kösel.

- Loewenberg Ball, D., & Forzani, F. M. (2009). The work of teaching and the challenge for teacher education. *Journal of Teacher Education*, 60(5), 497-511.
- Lombaerts, H., & Pollefeyt, D. (Eds.). (2004). *Hermeneutics and religious education*. Leuven: Leuven University Press.
- Loobuyck, P. (2014). *Meer LEF in het onderwijs: Levensbeschouwing, ethiek en filosofie voor iedereen*. Brussel: VUB Press.
- Loughran, J. J., Hamilton, M. L., LaBoskey, V. K. Russell, T., Korthagen, F., & Lunenberg, M. (2004). Links between self-study and teacher education reform. In: J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *Springer international handbooks of education, Vol. 12. International handbook of self-study of teaching and teacher education practices* (pp. 421-449). Dordrecht: Springer.
- Lunenberg, M., & Korthagen, F. (2009). Experience, theory, and practical wisdom in teaching and teacher education. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 15(2), 225-240.
- Maex, J. (2003). Een hermeneutisch-communicatief concept vakdidactiek godsdienst. In: D. Pollefeyt (Ed.), *Leren aan de werkelijkheid: Geloofscommunicatie in een wereld van verschil* (pp. 67-80). Leuven: Acco.
- Mainhard, M. T., Brekelmans, M., & Wubbels, Th. (2011). Coercive and supportive teacher behaviour: Within- and across-lesson associations with the classroom social climate. *Learning and Instruction*, 21(3), 345-354.
- Marshall, S. K., & Schachter, E. P. (2010). Identity agents: Suggested directions for further theory and research. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 10(2), 138-140.
- McDonald, M., Kazemi, E., & Schneider Kavanagh, S. (2013). Core practices and pedagogies of teacher education: A call for a common language and collective activity. *Journal of Teacher Education*, 64(5), 378-386.
- Meijer, P. C., Korthagen, F., & Vasalos, A. (2009). Supporting presence in teacher education: The connection between the personal and professional aspects of teaching. *Teaching and Teacher Education*, 25(2), 297-308.
- Meijer, W. (2013). *Onderwijs: Weer weten waarom*. Amsterdam: SWP.
- Meijer, W. (2016). Een goed begrip van Bildung. Te rade bij de geesteswetenschappelijke pedagogiek. *Narhex*, 16(1), 20-26.
- Meijer, W., Miedema, S., & Lanser-van der Velde, A. (Eds.). (2009). *Religious education in a world of religious diversity*. Münster: Waxmann.
- Miedema, S. (2007). Contexts, debates and perspectives of religion in education in Europe. In: R. Jackson, S. Miedema, W. Weisse, & J.-P. Willaime (Eds.), *Religion and education in Europe: Development, contexts and debates* (pp. 267-285). Münster: Waxmann.

- Miedema, S. (2012). *Levensbeschouwelijke vorming in een (post-) seculiere tijd*. (Afscheidsrede). Amsterdam: VU.
- Miedema, S. (2014). From religious education to worldview education and beyond: The strength of a transformative pedagogical paradigm. *Journal for the Study of Religion*, 27(1), 82-103.
- Miedema, S., & Bertram-Troost, G. (2008). Democratic citizenship and religious education: Challenges and perspectives for schools in the Netherlands. *British Journal of Religious Education*, 30(2), 123-132.
- Miedema, S., & Bertram-Troost, G. (Eds.). (2006). *Levensbeschouwelijk leren samenleven: Opvoeding, identiteit & ontmoeting*. Zoetermeer: Meinema.
- Miedema, S., & de Ruyter, D. J. (1997). *Tussen traditie en vernieuwing*. Kampen: Kok.
- Miedema, S., & Ter Avest, I. (2011). In the flow to maximal interreligious citizenship education. *Religious Education*, 106(4), 410-424.
- Miedema, S. (2017). Educating for religious citizenship: Religious education as identity formation. In: P. Barnes & J. Arthur (Eds.), *Education and religion: Major themes in education, Vol. I: Aims and purpose of religious education* (pp. 230-239). London: Routledge.
- Miedema, S., & Bertram-Troost, G. (2014). Reconciling the civic, the sacred, and the just in critical-pragmatic education. *Religious Education*, 109(1), 72-80.
- Miedema, S., Schreiner, P., Skeie, G., & Jackson, R. (2004). The European Network for Religious Education through Contextual Approaches (ENRECA): Its policy and aims. *Informationes Theologiae Europae*, 13, 227-232.
- Miedema, S., Veugelers W., & Bertram-Troost, G. (2013a). Enkele trends in levensbeschouwelijke vorming anno 2013: Nationale en internationale perspectieven. *Pedagogiek*, 33(2), 179-186.
- Miedema, S., Veugelers, W., Bertram-Troost, G. (2013b). Onderwijs, levensbeschouwing en het publiek domein. Inleiding op het themanummer. *Pedagogiek*, 33(2), 73-89.
- Monk, A., & Howard, S. (1998). *The Rich Picture: A tool for reasoning about work context*. Gedownload van <http://www-users.york.ac.uk>
- Noddings, N. (1984). *Caring: A feminine approach to ethics & moral education*. Berkeley: University of California Press.
- Noddings, N. (2002). *Educating moral people: A caring alternative to character education*. New York: Columbia University Teachers College.
- Noddings, N. (2003). *Happiness and education*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Onderwijsraad. (2011). *Essays over vorming in het onderwijs*. Den Haag: Onderwijsraad.

- Onderwijsraad. (2013). *Leraar zijn: Meer oog voor persoonlijke professionaliteit*. Den Haag: Onderwijsraad.
- Osborne, J., Collins, S., Ratcliffe, M., Millar, R., & Duschl, R. (2003). What “ideas-about-science” should be taught in school science? A Delphi study of the expert community. *Journal of Research in Science Teaching*, 40(7), 692-720.
- Palmer, P. J. (1998). *The courage to teach: Exploring the inner landscape of a teacher's life*. San Francisco: Jossey Bass.
- Peschar, J., Hooghoff, H., Dijkstra, A. B., & Ten Dam, G. (Eds.). (2010). *Scholen voor burgerschap: Naar een kennisbasis voor burgerschapsonderwijs*. Antwerpen: Garant.
- Pollefeyt, D. (Ed.). (2003). *Leren aan de werkelijkheid: Geloofscommunicatie in een wereld van verschil*. Leuven: Acco.
- Pollefeyt, D. (2008). Difference matters: A hermeneutic-communicative concept of didactics of religion in a European multi-religious context. *Journal of Religion Education*, 56(1), 9-17.
- Pollefeyt, D. (2013). De luister van het leven. Hedendaags hermeneutisch-communicatief godsdienstonderwijs. *Narthex*, 13(1), 62-68.
- Praamsma, J. M. (2014). Een noodzakelijk goed: Over de maatschappelijke noodzaak van levensbeschouwelijk onderwijs. *Narthex*, 14(3), 27-33.
- Reijn, M. L., & Visser, T. (Eds.). (2011). *Handleiding vakleerplan godsdienst/levensbeschouwing*. Woerden: Besturenraad.
- Ricoeur, P. (1994). *Oneself as another*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Rijksen, H. (2012). Bevindt het vak zich in een crisis? *Narthex*, 12(3), 5-11.
- Rodgers, C. R., & Raider-Roth, M. B. (2006). Presence in teaching. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 12(3), 265-287.
- Roebben, B. (2007). *Godsdienstepedagogiek van de hoop: Grondlijnen voor religieuze vorming*. Leuven: Acco.
- Roebben, B. (2015). *Inclusieve godsdienstepedagogiek: Grondlijnen voor levensbeschouwelijke vorming*. Leuven: Acco.
- Roebben, B. (2019). New wine in fresh wineskins: Rethinking the theologicity of Catholic religious education. In: M. T. Buchanan & A.-M. Gellel (Eds.), *Global perspectives on Catholic religious education in schools, Vol. II: Learning and leading in a pluralist world* (pp. 51-61). Singapore: Springer.
- Roebben, B., & Kammeyer, K. (Eds.). (2014). *Inclusive religious education: International perspectives*. Münster: Lit.
- Roeleveld, E. (2006). Over vorming en expliciete en impliciete factoren in het vormingsproces. In: B. de Muynck & P. Vos (Eds.), *Leren voor het leven: Vorming en bezieling in het onderwijs* (pp. 33-57). Amsterdam: Buyten & Schipperheijn Motief.

- Roest, P. (1968). *Het godsdienstonderwijs op de middelbare school: Een didactische verkenning*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Roothaan, A. (2007). *Spiritualiteit begrijpen: Een filosofische inleiding*. Amsterdam: Boom.
- Rothgangel, M., Schlag, Th., & Schweitzer, F. (Eds.). (2014). *Basics of religious education*. Göttingen: V&R Unipress.
- Sanderse, W. (2014). Karaktervorming in het onderwijs. In: R. Klarus & F. de Beer (Eds.), *Waar, goed en schoon onderwijs* (pp. 304-327). Leusden: ISVW.
- Schaap, H., & de Bruijn, E. (2015). Professionele leergemeenschappen in scholen: Een kwestie van eigenaarschap en professionele ruimte. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 36(4), 23-40.
- Schachter, E. P. (2004). Identity configurations: A new perspective on identity formation in contemporary society. *Journal of Personality*, 72(1), 167-200.
- Schachter, E. P., & Marshall, S. K. (2010). Identity agents: A focus on those purposefully involved in the identity of others. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 1(2), 71-75.
- Schachter, E. P., & Ventura, J. J. (2008). Identity agents: Parents as active and reflective participants in their children's identity formation. *Journal of Research on Adolescence*, 18(3), 449-476.
- Schlag, T., & Schweitzer, F. (2011). *Brauchen Jugendliche Theologie? Jugendtheologie als Herausforderung und didaktische Perspektive*. Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Theologie.
- Schreiner, P. (2012). *Religion im Kontext einer Europäisierung von Bildung*. Münster: Waxmann.
- Schreiner, P. (2014). Religious education in Europe. In: M. Rothgangel, Th. Schlag, & F. Schweitzer (Eds.), *Basics of religious education* (pp. 161-178). Göttingen: V&R Unipress.
- Schwab, J. J. (1983). The Practical 4: Something for curriculum professors to do. *Curriculum Inquiry*, 13(3), 239-265.
- Skeie, G. (2001). Citizenship, identity politics and religious education. In: H.-G. Heimbrock, C. Th., Scheilke, & P. Schreiner (Eds.), *Towards religious competence: Diversity as a challenge for education education in Europe* (pp. 237-252). Münster: Lit.
- Skeie, G., & Jackson, R. (2016). *The European Network for Religious Education through Contextual Approaches (ENRECA): Its policy and aims*. Münster: Comenius-Institut.

- Skeie, G. (2013). A contextual turn in research on religion and education. In: G. Skeie, J. Everington, I. ter Avest, & S. Miedema (Eds.), *Exploring context in religious education research: Empirical, methodological and theoretical perspectives* (pp. 249-272). Münster: Waxmann.
- Skeie, G., Everington, J., ter Avest, I., & Miedema, S. (Eds.). (2013). *Exploring context in religious education research: Empirical, methodological and theoretical perspectives*. Münster: Waxmann.
- Smaling, A., & Hijmans E. (Eds.). (1997). *Kwalitatief onderzoek en levensbeschouwing*. Amsterdam: Boom.
- Smedslund, J. (1981). The logic of psychological treatment. *Scandinavian Journal of Psychology*, 22(1), 65-77.
- Smedslund, J. (1997). *The structure of psychological common sense*. New York: Lawrence Erlbaum.
- Smedslund, J. (2012). The bricoleur model of psychological practice. *Theory & Psychology*, 22(5), 643-657.
- Stevens, L. (Ed.). (2004). *Zin in school*. Amersfoort: CPS.
- Stuurgroep Godsdienst als Examenvak. (2006). *Godsdienst/levensbeschouwing als examenvak: Handreiking*. Woerden: Besturenraad.
- Swet, J., & Munneke, L. (2017). *Praktijkgericht onderzoeken in het onderwijs*. Amsterdam: Boom.
- Swierstra, T., & Tonkens, E. (2009). Gebrek aan zelfrespect, orde en zingeving: Polarisatie als antwoord. In: Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (Ed.), *Polarisatie: Bedreigend en verrijkend* (pp. 120-138). Amsterdam: SWP.
- Sykes, G., Bird, T., & Kennedy, M. (2010). Teacher education: Its problems and some prospects. *Journal of Teacher Education*, 61(5), 464-476.
- 't Hart, H., Boeije, H., & Hox, J. (2005). *Onderzoeksmethoden* (4e ed.). Amsterdam: Boom.
- Taylor, C. (1989). *Sources of the self: The making of the modern identity*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Teece, G. (2010). Is it learning about and from religions, religion or religious education? And is it any wonder some teachers don't get it? *British Journal of Religious Education*, 32(2), 93-103.
- Ter Avest, I., Bakker, C., Bertram-Troost, G., & Miedema, S. (2007). Religion and education in the Dutch pillarized and post-pillarized educational system In: R. Jackson, S. Miedema, W. Weisse, & J.-P. Willaime (Eds.), *Religion and education in Europe: Development, contexts and debates* (pp. 203-219). Münster: Waxmann.

- The Odihir Advisory Council of Experts on Freedom of Religion or Belief. (2007). *Toledo guiding principles on teaching about religions and beliefs in public schools*. Warsaw: OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights.
- Thijs, A., & van den Akker, J. (2009). *Curriculum in development*. Enschede: Stichting Leerplan Ontwikkeling.
- Tirri, K., (2012). Religious and spiritual education as contributors to the development of the whole person. In: T. van der Zee & T. J. Lovat (Eds.), *New perspectives on religious and spiritual education* (pp. 269-280). Münster: Waxmann.
- Valk, J. (2009). Religion or worldview: Enhancing dialogue in the public square. *Marburg Journal of Religion*, 14(1), 1-16.
- Valk, J. (2011). Worldviews of today. In: K. Sporre & J. Mannberg (Eds.), *Values, religions and education in changing societies* (pp. 103-119). Dordrecht: Springer.
- Valk, P., Bertram-Troost, G., Friederici, M., & Béraud, C. (Eds.). (2009). *Religious Diversity and Education in Europe Series, Vol. 7: Teenagers' perspectives on the role of religion in their lives, schools and societies: A European quantitative study*. Münster: Waxmann.
- Van Aalsum, L. (2011). *Spiritualiteit in het onderwijs: Een handreiking*. Delft: Eburon.
- Van den Akker, J. (2010). Building bridges: How research may improve curriculum policies and classroom practices. *Beyond Lisbon*, 201(0), 175-195.
- Van den Berg, B. (2014). *Speelruimte voor dialoog en verbeelding*. Tilburg: Narratio.
- Van den Berg, D. (2015). *Herstel van de pedagogische dimensie in de ontwikkeling van mens en wereld*. Apeldoorn: Garant.
- Van den Bergh, L., Ros, A., & Beijaard, D. (2014). Improving teacher feedback during active learning: Effects of a professional development program. *American Educational Research Journal*, 51(4), 772-809.
- Van den Berk, Tj. (1999). *Mystagogie: Inwijding in het symbolisch bewustzijn*. Zoetermeer: Meinema.
- Van der Kooij, J. C. (2016a). *Worldview and moral education: On conceptual clarity and consistency in use*. (Proefschrift). Amsterdam: Vrije Universiteit Amsterdam.
- Van der Kooij, J. C. (2016b). *Een brede blik op burgerschap: Burgerschapsvorming in het christelijk en interconfessioneel voortgezet onderwijs*. Woerden: Verus.
- Van der Ven, J. A. (1999). *Het morele zelf: Vorming en ontwikkeling*. Kampen: Kok.
- Van der Want, A., Bakker, C., Ter Avest, I., & Everington, J. (Eds.). (2009). *Teachers responding to religious diversity in Europe*. Münster: Waxmann.
- Van der Zande, E. (2016). Passio Complexitatis: A dialogical approach to complexity. In: C. Bakker & N. Montesano Montessori (Eds.), *Complexity in education: From horror to passion* (pp. 121-146). Rotterdam: Sense.
- Van der Zande, E. (2018). *Life orientation for professionals*. (Proefschrift). Almere: Parthenon.

- Van der Zee, T., & Lovat, T. J. (Eds.). (2012). *New perspectives on religious and spiritual education*. Münster: Waxmann.
- Van der Zee, T., & Tirri, K. (2009). Research on religious and spiritual education. *Journal of Empirical Theology*, (2), 1-6.
- Van Dijk-Groeneboer, M. (2017). *Leren en leven vanuit je wortels: Religieuze educatie voor iedereen*. (Inaugurele rede). Tilburg: Tilburg University.
- Van Dijk-Groeneboer, M. (Ed.). (2010). *Handboek jongeren en religie. Katholieke, protestantse en islamitische jongeren in Nederland*. Almere: Parthenon.
- Van Ewijk, H., & Kunneman, H. (Eds.). (2013). *Praktijken van normatieve professionalisering*. Amsterdam: SWP.
- Van Grinsven, V., Van der Woud, L., & Elphick, E. (2017). *Integratie op school: Meninge, observaties en ideeën vanuit het onderwijs zelf*. Utrecht: DUO Onderwijsonderzoek.
- Van Haafden, A. W., Korthals, M., Widdershoven, G., de Mul, J., & Snik, G. (1986). *Ontwikkelingsfilosofie: Een onderzoek naar grondslagen van ontwikkeling en opvoeding*. Muiderberg: Coutinho.
- Van Kan, C. (2013). *Teachers' interpretations of their classroom interactions in terms of their pupils' best interest: A perspective from continental European pedagogy* (Proefschrift). Leiden: Universiteit Leiden.
- Van Kan, C. A., Ponte, P., & Verloop, N. (2013). How do teachers legitimize their classroom interactions in terms of educational values and ideals? *Teachers and Teaching*, 19(6), 610-633.
- Van Knippenberg, T. (2008). *Existentiële zielzorg: Tussen naam en identiteit*. Zoetermeer: Meinema.
- Van Maanen, M. (1994). Pedagogy, virtue, and narrative identity in teaching. *Curriculum Inquiry*, 24(2), 135-170.
- Van Staa, A. L., & de Vries, K. (2014). Directed Content Analysis: Een meer deductieve dan inductieve aanpak van kwalitatieve data-analyse. *Kwalon*, 19(3), 46-54.
- Van Stralen G., & Gude, R. (2012) *...En denken! Bildung voor leraren*. Leusden: ISVW.
- Van Swetselaar, R., & Visser, T. (2011). *Leerlingcompetenties Godsdienst/Levensbeschouwing*. Woerden: Besturenraad.
- Van Tartwijk, J., Mainhard, T., Brekelmans, M., Den Brok, P., & Levy, J. (2014). Docent-leerling interacties en het sociaal klimaat in de klas. In: J. van Tartwijk, M. Brekelmans, P. den Brok, & T. Mainhard (Eds.), *Theorie en praktijk van leren en de leraar: Liber amicorum Theo Wubbels* (pp. 25-42). Amsterdam: Uitgeverij SWP.

- Veen, K. V., Zwart, R., Meirink, J., & Verloop, N. (2010). *Professionele ontwikkeling van docenten*. Utrecht: NWO-PROO.
- Verbiest, E. (2016). *Professionele leergemeenschappen. Een inleiding* (4e ed.). Antwerpen: Maklu.
- Vergouwen, C. G. (2001). *Een hemelsbrede gelijkenis: Geloofsopvoeding in godsdienstpsychologisch perspectief*. Kampen: Kok.
- Verhaeghe, P. (2012). *Identiteit*. Amsterdam: Bezige Bij.
- Verloop, N., & Lowyck, J. (Eds.). (1995). *Onderwijskunde: Een kennisbasis voor professionals*. Groningen: Wolters Noordhoff.
- Verloop, N. (1991). *Praktijkkennis van docenten als deel van de onderwijskundige kennisbasis*. Leiden: Universiteit Leiden.
- Verloop, N., Van Driel, J., & Meijer, P. (2001). Teacher knowledge and the knowledge base of teaching. *International Journal of Educational Research*, 35(5), 441-461.
- Vermeer, P. (2004). Learning religion in a plural society. In: H. Lombaerts & D. Pollefeyt (Eds.), *Hermeneutics and religious education* (pp. 153-172). Leuven: Leuven University Press.
- Vermeer, P. (2010). Religious education and socialization. *Religious Education*, 105(1), 103-116.
- Vermeer, P. (2012). Meta-concepts, thinking skills and religious education. *British Journal of Religious Education*, 34(3), 333-347.
- Vermeer, P. (2013). Religious indifference and religious education in the Netherlands: A tension unfolds. *Zeitschrift für Religionspädagogik*, 12(1), 79-94.
- Veugelers, W. (2008). Het nieuwe denken over onderwijs. *Pedagogiek*, 28(2), 149-158.
- Visser, A. (2016). *Persoonsvorming als curriculaire uitdaging?! Een conceptueel vooronderzoek*. Enschede: Stichting Leerplanontwikkeling.
- Visser, T. (2016). Het is nu of nooit... Een algemeen vormend vak godsdienst/levensbeschouwing als dé uitdaging van deze eeuw. In: R. Erwich & J.-M. Praamsma (Eds.), *Grensgangers: Pendelen tussen geloof en cultuur* (pp. 161-178). Utrecht: Kok.
- Visser, T. (2017). Op weg naar een kennisbasis van lerarenopleiders godsdienst/levensbeschouwing. In: G. Geerdink & I. Pauw (Eds.), *Kennisbasis lerarenopleiders, Katern 3: Inhoud en vakdidactiek op de lerarenopleidingen*. Eindhoven: Velon.
- Visser, T., Praamsma, J.-M., Van Dijk-Groeneboer, M., Davidsen, M. A., & De Beer, T. (2018). Het vakgebied levensbeschouwing en religie in het voortgezet onderwijs. *Narhex*, 18(4), 26-37.

- Visser-Vogel, E. J. (2015). *Religious identity development of orthopraxy Muslim adolescents in The Netherlands*. (Proefschrift). Utrecht: Utrecht University.
- Voerman, L. (2014). *Teacher feedback in the classroom: Analyzing and developing teachers' feedback behavior in secondary education*. (Proefschrift). Utrecht: Utrecht University.
- Wardekker, W. L., & Miedema, S. (2001). Religious identity formation between participation and distantion. In: H-G. Heimbrock, C. Th. Scheilke, & P. Schreiner (Eds.), *Towards religious competence: Diversity as a challenge for education in Europe* (pp. 23-33). Münster: Lit.
- Weisse, W. (2013). Dialogical 'Religious Education for All' in Hamburg. *Pedagogiek*, 33(2), 166-178.
- Wenger, E. (2000). *Communities of practice*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Westbury, I., & Wilkoff, N. J. (Eds.). (1978). *Joseph J. Schwab, science, liberal education, and curriculum: Selected essays*. Chicago: University of Chicago Press.
- Wieggers, G. A., & Kommers, H. (2007). Godsdienstonderwijs en godsdienstwetenschap: De grondslagen van de meest gebruikte methoden voor het vak godsdienst/levensbeschouwing in het voortgezet onderwijs. *NTT Journal for Theology and the Study of Religion*, 61(4), 269-280.
- Wielzen, D. R., & Ter Avest, I. (Eds.). (2017). *Interfaith education for all: Theoretical perspectives and best practices for transformative action*. Rotterdam: Sense.
- Willaime, J.-P. (2007). Different models for religion and education in Europe. In: R. Jackson, S. Miedema, W. Weisse, & J.-P. Willaime (Eds.), *Religion and education in Europe: Development, contexts and debates* (pp. 57-67). Münster: Waxmann.
- Wubbels, Th., Den Brok, P., Van Tartwijk, J., & Levy, J. (Eds.). (2012). *Interpersonal relationships in education: An overview of contemporary research*. Rotterdam: Sense.
- Ziebertz, H. G., & Riegel, U. (Eds.). (2009). *How teachers in Europe teach religion: An international empirical study in 16 countries*. Hamburg: Liverlag.
- Zuurmond, A. (2016). Teaching for love of the world: Hannah Arendt on the complexities of the educational praxis. In: C. Bakker & N. Montesano Montessori (Eds.), *Complexity in education: From horror to passion* (pp. 55-74). Rotterdam: Sense.

